

Convenant gegevensuitwisseling BRP en woongerelateerde fraude

De ondergetekenden:

1. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn, handelend als bestuursorgaan van de gemeente Alphen aan den Rijn, namens dezen mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies, burgemeester; en
2. Woningcorporatie Habeko wonen, gevestigd te Hazerswoude–Dorp, namens dezen de heer drs. M. Bogerd, directeur–bestuurder.

Gezamenlijk hierna te noemen: partijen.

Toelichting

Een verbetering van de samenwerking en het uitwisselen van gegevens tussen beide partijen is noodzakelijk om woonfraude tegen te kunnen gaan. Woonfraude kent namelijk vele facetten en kan grote gevolgen hebben op verschillende terreinen. Dit vraagt om een integrale aanpak.

De optimalisatie van de kwaliteit van de BRP is van groot belang voor een goed functionerende overheid. Zo zijn vanaf 2014 overheidsinstellingen verplicht om gebruik te maken van gegevens uit de basisregistratie personen (BRP). Hierdoor is het belang van juistheid van gegevens van inschrijving in de BRP toegenomen. Anderzijds kan het voor inwoners van belang zijn zich niet in te schrijven op het adres waar men feitelijk woont. De redenen hiervoor lopen uiteen van onterecht aanspraak willen maken op sociale voorzieningen of juist niet gekort willen worden, wonen op een adres waar dat niet mag volgens de verordening of verhuurder, tot het ontlopen van schuldeisers.

Een andere vorm van woonfraude is onrechtmatig bewoning, zoals het huisvesten van buitenlandse (illegale) migranten of het onrechtmatig onderverhuren van woningen. Ook kan een woning onrechtmatig gebruikt worden. Wonen is dan niet de hoofdactiviteit, maar de woning wordt bijvoorbeeld geheel of gedeeltelijk gebruikt voor andere doeleinden, zoals prostitutie, drugsverkoop of het onderbrengen van een hennepkwekerij.

Dit heeft negatieve gevolgen, zowel voor de eerlijke verdeling van sociale huurwoningen als voor de leefbaarheid in een wijk. Een wijk ‘leeft’ als buurtbewoners elkaar kennen, er wederzijdse hulprelaties kunnen bestaan en gezamenlijke activiteiten worden georganiseerd. Dat maakt het prettig om in een wijk te wonen of te werken. Illegale onderverhuur– en/of misbruik van panden, (administratieve) leegstand en overbewoning komt de leefbaarheid in wijken over het algemeen niet te goede. Deze vormen van woonfraude kunnen overlast en (brand)onveilige situaties veroorzaken.

Door signalen te delen kunnen in een vroeg stadium misstanden worden aangepakt. Ook kan dit leiden tot het eerder in beeld krijgen van schrijnende gevallen, waardoor wordt voorkomen dat sociaal zwakkeren tussen wal en schip belanden.

Overwegende dat:

- I. beide partijen belang hebben bij het voorkomen en bestrijden van woongerelateerde uitkerings- en toeslagenfraude en een eerlijke woonruimteverdeling;
- II. door de gegevensuitwisseling de juistheid van de gegevens van inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) en de verhuurdersadministratie van de corporatie wordt verbeterd en derhalve de kwaliteit van deze registraties wordt vergroot;
- III. een gezamenlijke aanpak van het voorkomen en bestrijden van woongerelateerde fraude effectief is en dat dit ook door de Tweede Kamer en de Rijksoverheid wordt onderschreven;
- IV. bestrijding van onrechtmatige bewoning bijdraagt aan een betere doorstroming op de huurwoningenmarkt en een transparante woonruimteverdeling bevordert;
- V. partijen afspraken over de veilige en rechtmatige uitwisseling van persoonsgegevens wensen vast te leggen in een convenant;
- VI. alleen door vergelijking van verschillende bestanden onrechtmatige bewoning inzichtelijk kan worden gemaakt;
- VII. om te voorkomen dat oude huurders na verhuizing onterecht ingeschreven blijven staan waardoor nieuwe huurders geen of minder toeslagen ontvangen, periodiek gegevensuitwisseling tussen partijen nodig is;
- VIII. de corporatie een derde is in de zin van artikel 1.1 onder u BRP en is aangewezen in de verordening BRP van de gemeente Alphen aan den Rijn als derde met een gewichtig maatschappelijk belang;

Verklaren de partijen het onderstaande te zijn overeengekomen:**Artikel 1. Begrippen**

- a. **Betrokkene(n):** degene van wie persoonsgegevens wordt/worden verwerkt in het kader van dit convenant;
- b. **Burgerzaken:** team burgerzaken van de gemeente Alphen aan den Rijn;
- c. **Convenant:** dit convenant;
- d. **Corporatie:** Habeko wonen;
- e. **Gegevensuitwisseling:** iedere vorm van gegevensuitwisseling tussen de BRP en de bestanden van de corporatie. Hieronder vallen het aan de corporatie verschaffen van toegang tot gegevens uit de BRP zoals opgenomen in de wet BRP en de regeling gegevensverstrekkingen BRP Alphen aan den Rijn en het verschaffen van gegevens voor bestandsvergelijkingen tussen de corporatie en de functionarissen van de gemeente, die op basis van specifieke bevoegdheden tegen fraude kunnen optreden;
- f. **Gemeente:** gemeente Alphen aan den Rijn;
- g. **Sociale huurwoningen:** DAEB-woningen (Dienst van Algemeen Economisch Belang) waarvan de huurprijs onder de liberalisatiegrens ligt. Deze woningen vallen onder de huisvestingsverordening;
- h. **Uitkerings- en toeslagenfraude:** het krijgen of het houden van een uitkering, toeslag of een gedeelte daarvan op grond van een onjuiste voorspiegeling van de woon- of leefsituatie;
- i. **Woongerelateerde fraude:**
 - het verkrijgen of behouden van een sociale huurwoning zonder te voldoen aan de geldende regelgeving;

- onjuiste opgave van woonadres c.q. briefadres (geregistreerde combinatie in de BRP van adres-persoon is niet conform de werkelijkheid);
- woonadres misbruiken om een uitkering, huurtoeslag of subsidie te verkrijgen;
- gebruik van woningen in strijd met de bestemming;
- gebruik van woningen dat leidt tot brandonveilige situaties;
- gebruik van woningen in strijd met landelijke- en lokale regelgeving.

Artikel 2. Doel en grondslag van de gegevensuitwisseling

1. De gegevensuitwisseling tussen partijen kent de volgende doelen:
 - Verbeteren van de kwaliteit van de BRP en de verhuuradministratie;
 - het voorkomen en bestrijden van woongerelateerde-, uitkerings- en toeslagenfraude;
 - het eerlijk benutten van de woningvoorraad.
2. Partijen hebben hiervoor de volgende grondslagen:
 - De corporatie is belast met taken op het gebied van woonruimteverdeling. Om deze taken goed uit te kunnen voeren heeft de corporatie belang bij een juiste administratie. Zij heeft daarom een gerechtvaardigd belang bij de uitwisseling van gegevens als beschreven in dit convenant.
 - De gemeente voert taken uit op het gebied van de bijhouding van de BRP en het tegengaan van fraude in woonruimteverdeling en de verstrekking van toeslagen. Om deze taken van algemeen belang goed te kunnen uitvoeren is de gegevensverstrekking als beschreven in dit convenant noodzakelijk.

Artikel 3. Taken per organisatie/organisatieonderdeel in het kader van de uitvoering van dit convenant

1. **De corporatie:** treedt op tegen de huurder van sociale huurwoningen die deze onrechtmatig hebben verkregen of houden, illegaal onderverhuren, dan wel bezet houden, zodat deze weer beschikbaar komen voor rechtmatige bewoning.
2. **Het team Burgerzaken van de gemeente:** Toezichthouders BRP voeren adresonderzoeken uit en brengen de inschrijvingen in de BRP in overeenstemming met de werkelijke situatie zodat afnemers over de juiste gegevens beschikken.
3. **Het team Controle en Handhaving van de gemeente:**
 - controleert de verstrekking van uitkeringen op grond van de Participatiewet en aanverwante regelingen in de sociale zekerheid;
 - pakt onrechtmatige verstrekkingen van uitkeringen en toeslagen aan, die veroorzaakt worden doordat men onjuiste informatie heeft verstrekt over woonadres dan wel woonsituatie;
 - aangewezen Toezichthouders Participatiewet en Toezichthouders BRP, zien toe op overtredingen op adresniveau en overtredingen/misbruik van Participatiewet of aanverwante regelingen sociale zekerheid.
4. **Het team LeV-Inspectie van de gemeente:** aangewezen Inspecteurs en Toezichthouders BRP zien toe op overtredingen op adresniveau wat betreft gebruikersdoel en veiligheid.

Gegevensverzamelingen en -uitwisseling:

Artikel 4. Fraudesignalen, meldingen en uitwisseling

1. Medewerkers van de corporatie en de gemeente informeren elkaar over signalen die kunnen duiden op woongerelateerde fraude.
2. De betrokken functionarissen binnen de gemeente en de corporatie informeren elkaar over adressen, waarop zij een onderzoek naar woongerelateerde fraude starten.
3. Als op eenzelfde adres vanuit beide organisaties een onderzoek loopt, stemmen de medewerkers hun werkwijze op elkaar af en delen zij de bevindingen voor zover deze relevant zijn voor de betreffende partner(s).

Artikel 7. Gebruik van de ontvangen gegevens

De partijen gebruiken de signalen, meldingen en uitgewisselde gegevens ter verbetering van de uitvoering van de wettelijke en publieke taak en om vanuit hun eigen bevoegdheden nader onderzoek te kunnen uitvoeren.

Artikel 8. Verstrekken van gegevens

1. Gegevensuitwisseling vindt plaats voor zover dat noodzakelijk is voor de in dit convenant gestelde doelen conform hetgeen is bepaald in de dataleveringsovereenkomst.
2. De corporatie verzoekt slechts om verstrekking of raadpleging van persoonsgegevens die betrekking hebben op sociale huurwoningen van de eigen corporatie.
3. De corporatie en de gemeente stellen wederzijds persoonsgegevens uit hun bestanden beschikbaar voor zover verwerking van gegevens niet in strijd is met een wettelijke regeling, zoals AVG, de Wet BRP, de Participatiewet en aanverwante regelgeving voor de sociale zekerheid.
4. Genoemde gegevens worden alleen beschikbaar gesteld aan de functionarissen die op basis van specifieke bevoegdheden tegen fraude op kunnen treden.
5. De corporatie stelt aan Burgerzaken die persoonsgegevens uit haar verhuuradministratie beschikbaar, welke noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van een bestandsvergelijking met de BRP.
6. De corporatie en Burgerzaken onderzoeken de verschillen die voortvloeien uit de bestandsvergelijking en brengen het huurdersbestand en de BRP voor zover van toepassing met elkaar in overeenstemming.

Artikel 9. Wettelijke voorschriften

Dit convenant heeft betrekking op het toezicht en de handhaving van in ieder geval de volgende wettelijke voorschriften en de daaraan aanverwante of daarop volgende wet- en regelgeving:

- Wet BRP.
- Participatiewet en aanverwante regelgeving voor de sociale zekerheid.
- Toezicht en handhaving op adresniveau m.b.t. alle regelgeving waarbij een gemeentelijk bestuursorgaan wettelijk is aangewezen als het zogenoemde ‘bevoegde gezag’ (waarin de corporatie ook een rol kan hebben), zoals Woningwet, Huisvestingswet, Wet ruimtelijke ordening, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, besluit omgevingsrecht, Wet basisregistratie Adressen en

Gebouwen, Bouwbesluit 2012 en de Algemene plaatselijke verordening gemeente Alphen aan den Rijn 2014.

- De Huisvestingsverordening (kent zijn grondslag in de Huisvestingswet); belast met de handhaving op de verordening is het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland. Gemeente heeft een mandaat voor de toezicht en handhaving en Habeko geeft onder naam van het Dagelijks Bestuur huisvestingsvergunning af.

Artikel 10. Verplichting corporatie

1. Ingeval een huurovereenkomst van een sociale huurwoning is beëindigd en de huurder een woning heeft verlaten en/of een nieuwe huurder een huurovereenkomst voor een woning heeft getekend, stelt de corporatie Burgerzaken hiervan in kennis.
2. De corporatie is niet gerechtigd de uitvoering van dit convenant geheel of ten dele uit te besteden aan derden.
3. Het is de corporatie niet toegestaan om de ontvangen persoonsgegevens voor een ander doel verder te verwerken dan genoemd in dit convenant, waaronder mede wordt verstaan het verstrekken van persoonsgegevens aan anderen dan gebruikers of derden.
4. De corporatie bewaart en verwerkt de op basis van het convenant verkregen gegevens niet langer dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens verstrekt zijn. De bewaartermijn bedraagt maximaal de wettelijke bewaartermijn.
5. In geval de verstrekte gegevens afwijken van de gegevens in de verhuuradministratie van de corporatie, stelt de corporatie Burgerzaken hiervan onverwijld in kennis.
6. De corporatie stelt woningzoekenden/huurders op de hoogte, dat zij persoonsgegevens in de BRP van de gemeente controleert en bestandsvergelijkingen uitvoert.

Artikel 11. Verplichting gemeente

1. De gemeente stelt de voor de eerlijke verdeling van de woonruimte benodigde persoonsgegevens ter beschikking aan de corporatie.
2. Geen gegevensverstrekking vindt plaats over personen, die bij Burgerzaken hebben verzocht om geheimhouding van hun gegevens voor derden.
3. De gemeente bewaart en verwerkt gegevens die de gemeente op basis van dit convenant verkrijgt niet langer dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor de gegevens verstrekt zijn. De bewaartermijn is conform de landelijke Regeling BRP.
4. Indien de gemeente constateert dat de corporatie de afspraken met betrekking tot de gegevensuitwisseling uit het convenant en de bewerkersovereenkomst (bijlage III) niet naleeft, zal de gemeente direct stoppen met het uitwisselen van gegevens waarna onderzoek wordt ingesteld. Op basis van de uitkomst van het onderzoek wordt een beslissing genomen over het vervolg.

Artikel 12. Privacybescherming en geheimhouding

1. Gegevens worden door de corporatie niet overgedragen of ter beschikking gesteld aan anderen dan gebruikers en zijn niet te raadplegen door derden, behoudens voor zover de corporatie:
krachtens de wet daartoe verplicht is; of

met toestemming van de betrokkene; of
in het kader van een gerechtelijke procedure, indien door de corporatie wordt geconstateerd dat er sprake is van woongerelateerde fraude.

2. Geheimhoudingsvoorschriften in wet- en regelgeving (waaronder de AVG, de Wet BRP, Participatiewet, Gedragscode gemeente Alphen aan den Rijn en de gemeentelijke privacy verordening) en geheimhoudingsverklaringen worden door de partijen in acht genomen.
3. Na beëindiging van dit convenant blijft de geheimhoudingsplicht overeenkomstig dit artikel van kracht.
4. College van B&W en de corporatie dragen zorg voor een dataleveringsovereenkomst.

Artikel 13. Beveiliging

1. Partijen nemen passende fysieke, technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen zoals de AVG en de wet BRP voorschrijven.
2. De corporatie verleent alle medewerking bij controle van de gemeente op naleving van de AVG voor de verwerking van de persoonsgegevens uit de BRP bij de corporatie.

Artikel 14. Aansprakelijkheid

1. Indien één der partijen tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit dit convenant, zal de andere partij hem deugdelijk en zo gedetailleerd mogelijk in gebreke stellen. De ingebrekestelling zal schriftelijk geschieden waarbij de nalatige partij een redelijke termijn zal worden gegund om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Deze termijn heeft het karakter van een fatale termijn. Indien na de gestelde termijn de verplichtingen alsnog niet worden nagekomen is de partij in verzuim.
2. De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen en op grond van dit convenant in verzuim verkeert met het in dit convenant bepaalde, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor vergoeding van de door de andere partij geleden c.q. te lijden schade.

Artikel 15. Looptijd

1. Dit convenant wordt aangegaan voor een periode van 1 jaar en wordt na het verstrijken van deze termijn met stilzwijgen van de partijen automatisch verlengd met telkens 1 jaar.
2. Partijen hebben de mogelijkheid het convenant tussentijds te beëindigen. Beëindiging vindt plaats door opzegging, met inachtneming van een termijn van ten minste drie maanden.
3. Partijen kunnen dit convenant per aangetekend schrijven onmiddellijk ontbinden bij niet nakoming van het bepaalde in dit convenant.

Artikel 16. Geschillenbeslechting

1. Dit convenant wordt beheerst door Nederlands recht.
2. Alle geschillen tussen partijen die voortvloeien uit of verband houden met dit convenant zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in Den Haag.

Artikel 17. Slotbepalingen

1. Mondelinge mededelingen, toezeggingen, afspraken dan wel wijzigingen van dit convenant of aanvullingen daarop zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk zijn bevestigd of schriftelijk zijn overeengekomen en zijn ondertekend door ter zake bevoegde vertegenwoordigers van partijen.
2. De gehele of gedeeltelijke ongeldigheid van één of meer bepalingen van dit convenant brengt niet de nietigheid of vernietigbaarheid van het gehele convenant met zich mee. Voor zover de bedoelde ongeldigheid betrekking heeft op een wezenlijk onderdeel van de relatie tussen partijen, zullen partijen in onderling overleg vaststellen welke wijzigingen in het convenant noodzakelijk uit die ongeldigheid voortvloeien, waarbij zoveel mogelijk aansluiting zal worden gezocht bij de bedoeling van partijen zoals die uit dit convenant blijkt.
3. Dit convenant is niet afdwingbaar; beide partijen kunnen om wat voor reden met de overeenkomst stoppen, waarbij de ene partij niet de andere partij de verplichting op kan leggen om door te gaan.

Artikel 18. Datum inwerkingtreding, bekendmaking en melding

1. Dit convenant treedt in werking op de dag na de datum van wederzijdse ondertekening.
2. De gemeente plaatst binnen een maand na ondertekening van dit convenant de tekst op de gemeentelijke website.
3. De gemeente maakt dit convenant bekend via de gemeenterubriek in huis-aan-huisbladen in de gemeente.
4. De corporatie maakt dit convenant bekend via 'de Groene Hartkoerier' en de website.
5. De gemeente en de corporatie melden ieder het convenant zo spoedig mogelijk na ondertekening bij de Autoriteit Persoonsgegevens.
6. Dit convenant kan worden aangehaald als 'Convenant gegevensuitwisseling BRP en woongerelateerde fraude'.

Artikel 19. Bijlagen

De volgende documenten en in deze documenten opgenomen bepalingen horen bij deze overeenkomst:

1. Bijlage I Privacybeleid gemeente Alphen aan den Rijn
2. Bijlage III dataleveringsovereenkomst

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend:

Gemeente Alphen aan den Rijn,

Stichting Habeko,

mr. drs. J.W.E. Spies
burgemeester,

drs. M. Bogerd
directeur-bestuurder,

datum:

datum: